

Onderzoek naar de verduurzaming van de logistiek in de gemeente Maastricht

8 oktober 2024

rm rekenkamer
maastricht

Afbakening onderzoek

- **Landelijk Klimaatakkoord gepresenteerd op 28 juni 2019 door het kabinet:**
  - doel is om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% te verminderen
- **Coalitieakkoord Maastricht 2022-2026:**
  - geformuleerde ambitie om in 2030 een klimaat neutrale gemeentelijke organisatie en in 2050 een klimaat neutrale stad te zijn
- **Dit onderzoek richt zich op 1 van de 5 pijlers van het klimaatakkoord:**
  - pijler mobiliteit en daarbinnen het thema verduurzaming logistiek

Uitvoering door de gemeente

- **Overzichtelijke set aan maatregelen:**
  - Concrete plannen en uitvoering die bijdragen aan verbeteren luchtkwaliteit
  - Middelen worden besteed aan uitvoering, niet aan onderzoek of effectmeting
- **Spoorboekje 2019 en geactualiseerd Spoorboekje 2023:**
  - Hierin staan projecten om de luchtkwaliteit en bereikbaarheid te verbeteren
  - Daadwerkelijke realisaties en toekomstige voortgang hierin niet opgenomen
- **Zuid Limburg Bereikbaar:**
  - Deelname aan klimaatregelingen, waaronder verduurzaming mobiliteit

Onderzoeksvragen

- **Is het beleid van de gemeente op het terrein van de verduurzaming van de logistiek in de afgelopen jaren doeltreffend geweest?**

- **Beleid:** Hoe invulling gegeven aan de verduurzaming logistiek?
- **Doelstellingen:** Zijn de geformuleerde doelen SMART geformuleerd?
- **Bijdrage aan verduurzaming en kosten:** Zijn de te nemen maatregelen effectief, dragen ze bij aan de doelen en zijn de kosten inzichtelijk?
- **Bewaking voortgang:** Wordt er een beheerst proces gevolgd zoals inhoudelijke planning en financiële voortgang?
- **Informatievoorziening:** Hoe wordt de gemeenteraad meegenomen en wordt dit nageleefd?
- **Bijdrage aan klimaatakkoord:** Hoe sluiten de geselecteerde maatregelen uit Spoorboekje aan bij de landelijke ambities?

Onderzoeks vragen

Beleid

Hoe invulling gegeven aan de verduurzaming logistiek?

De onderzochte maatregelen sluiten aan op het gemeentelijk beleid en

zijn op planniveau overzichtelijk en samenhangend.

Per maatregel is duidelijk welke activiteiten gepland zijn.

Onderzoeks vragen

Doelstellingen Zijn de doelen SMART geformuleerd?

Deels Smart geformuleerd

Door toevoeging van nulmetingen en streefwaarden kunnen gerealiseerde verbeteringen gekwantificeerd worden en wordt de bijdrage van de maatregelen meer helder, in het bijzonder het effect en meetbaarheid van de hoeveelheid gereduceerde CO₂-emissie.

Onderzoeks vragen

Bijdrage aan verduurzaming en kosten Zijn de te nemen maatregelen effectief, dragen ze bij aan de doelen en zijn de kosten inzichtelijk?

Voor de geplande maatregelen geldt dat deze kwalitatief kunnen bijdragen aan de klimaatdoelen.

Door de keuze van de gemeente om de middelen te besteden aan de uitvoering en niet aan effectmeting, ontbreekt het inzicht in de bijdrage aan verduurzaming logistiek.

Bepaalde maatregelen zijn onderdeel van breder programma of worden nog uitgewerkt waardoor weinig inzicht in de kosten.

Onderzoeks vragen

Bewaking voortgang Wordt er een beheerst proces gevolgd zoals inhoudelijke planning en financiële voortgang?

De ambtelijke reactie stelt dat voor de meeste maatregelen de planning en het budget wel inzichtelijk is.

Het is raadzaam om de raad hierover verder te informeren.

Onderzoeks vragen

Informatievoorziening Hoe wordt de gemeenteraad meegenomen en wordt dit nageleefd?

In raadsbrieven of als antwoord op gestelde vragen door raadsleden wordt er over de voortgang van de maatregelen gerapporteerd.

Door het opnemen van een maatregel in de begroting wordt bij het goedkeuren van de begroting ingestemd met het uitvoeren van de maatregel.

Onderzoeks vragen

Bijdrage aan klimaatakkoord Hoe sluiten de geselecteerde maatregelen uit het Spoorboekje aan bij de landelijke ambities?

Voor alle maatregelen geldt dat deze bij implementatie een positieve bijdrage leveren aan de ambities van het landelijk klimaatakkoord.

Uit het onderzoek blijkt dat er wel degelijk vooruitgang wordt geboekt en maatregelen zijn uitgevoerd.

Wat de feitelijke bijdrage is aan de reductie van de CO₂-uitstoot in de gemeente Maastricht is niet gekwantificeerd.

Bevindingen

Vooropgesteld

- De gemeente heeft invulling gegeven aan haar ambitie om de logistiek te verduurzamen.
- Er zijn concrete plannen en uitvoering die aansluiten bij de ambities van het landelijk klimaatakkoord en het verminderen van de CO2-uitstoot.
- De gemeente beschikt over een uitgebreid luchtmeetnet waardoor er zicht is op de ontwikkeling van de luchtkwaliteit op gebied van fijnstof.

Bevindingen

- **Gemeente voert maatregelen uit en verduurzaamd daarmee de logistiek**
  - Maatregelen zijn op planniveau overzichtelijk en samenhangend opgesteld
  - Per maatregel is duidelijk welke activiteiten zijn gepland
- **Gemeente draagt concreet bij aan verbetering van de luchtkwaliteit**
  - Geplande en uitgevoerde maatregelen dragen bij aan het verminderen van de CO2-emissie en dragen kwalitatief bij aan de verbetering van de luchtkwaliteit
- **Gemeente kiest niet voor effectmetingen maar voor uitvoering**
  - Daarmee nog geen gekwantificeerde doelstellingen, nulmetingen en luchtkwaliteitsmetingen (zie ook verworpen motie 19/12/23 om meer onderzoek te doen naar de effecten)

Bevindingen

- **Informatie over toekomstige voortgang en uitvoering van tijdig en binnen de beschikbare middelen is gefragmenteerd**
  - Maatregelen vormen geen onderdeel van één afgebakend uitvoeringsprogramma waarover aan raad wordt gerapporteerd
- **Ontbreken van afspraken over informatievoorziening**
  - Wijze van informeren en frequentie afspreken
- **Ontbreken van structurele en logisch samenhangende informatie**
  - Weinig zicht op toekomstig vervolgstappen

Conclusie

De gemeente heeft invulling gegeven aan haar ambitie om de logistiek te verduurzamen door een overzichtelijke en samenhangende set aan maatregelen in uitvoering te brengen.

Gezien de keuze om de middelen te besteden aan de uitvoering en geen metingen uit te voeren is het voor de rekenkamer moeilijk om de doeltreffendheid vast te stellen.

Aanbevelingen en reactie college

- **Maak doelstellingen per maatregel concreet en meetbaar**

- tijd, geld, kwaliteit, risico's en raakvlakken

College zegt toe om dit voor nieuwe maatregelen SMART te formuleren.

- **Maak heldere afspraken over wijze en frequentie info aan raad en maak projectvoortgang helder**

- Heldere voortgang van het project met een doorkijk naar de toekomst
- Inzicht in risicobeheersing en afwijkingen

College stelt voor om aanvullend jaarlijks voortgangsbericht van alle maatregelen in het spoorboekje met de raad te delen.

rm

rekenkamer
maastricht